
Fra: noreply@regjeringen.no
Sendt: 15. desember 2016 13:04
Til: Postmottak KD
Emne: Nytt høringssvar til 16/7829 - Høring om endringer i opplæringsloven – Direkte overgang i retten til videregående opplæring og rett til videregående opplæring for de med slik opplæring fra utlandet
Vedlegg: Høringssvar fra Telemark fylkeskommune.pdf

Referanse: 16/7829
Høring: Høring om endringer i opplæringsloven – Direkte overgang i retten til videregående opplæring og rett til videregående opplæring for de med slik opplæring fra utlandet
Levert: 15.12.2016 13:03
Svarstype: Med merknader
Kontakt avsender: Telemark fylkeskommune
Kontaktperson: Jan Gullik Sørbø
Kontakt-e-post: jan.sorbo@t-fk.no
Tittel: Telemark fylkeskommune, høringssvar
Uttalelse:

Rett til videregående opplæring for de som har fullført videregående opplæring i utlandet, men som ikke får denne godkjent i Norge

Telemark fylkeskommune støtter forslaget som gir rett til videregående opplæring for de som har fullført videregående opplæring i utlandet, men som ikke får denne godkjent i Norge.

Begrunnelse:

- Det er urimelig at noen hverken får godkjent utdanningen de har fra utlandet eller får mulighet til å skaffe seg det de mangler for å få den godkjent. Godkjent videregående opplæring er avgjørende for å komme i arbeid eller videre til høyere utdanning. Loven bør derfor endres slik at alle som kommer til landet kan oppnå godkjent yrkeskompetanse eller studiekompetanse.

Telemark fylkeskommunen mener unge under 25 år som får rett etter den foreslått lovendringen bør få retten knyttet til opplæringslovens § 4A-3.

Begrunnelse:

- Ved å gi rett etter § 4A-3 også til unge under 25 år, kan de som kommer med utdanning fra utlandet avgrense opplæringa til det de faktisk mangler. Den enkelte kandidat vil spare tid, og fylkeskommunen vil spare kostnader, hvis retten knyttes til voksenretten og ikke til ungdomsretten.
- Generelt vil rettighetene de unge mister ved å få rett som voksne oppveies av fordelene de får ved å kunne bare supplere med det de mangler.
- I tilfeller hvor unge søkere mangler mye for å få godkjent fag- eller studiekompetanse, kan det være aktuelt å tilby full ungdomsopplæring. Dette er det åpning for sjøl hovedregelen er inntak etter § 4A-3.

Økonomiske konsekvenser:

Telemark fylkeskommune mener at den foreslåtte økningen i rammetilskuddet til fylkeskommunene ikke er tilstrekkelig til å dekke de ekstra kostnadene som følger av lovendringen. Det er særlig kostnadene til kartlegging og individuell tilrettelegging vi mener er undervurdert.

Direkte overgang mellom ungdomsretten og voksenretten til videregående opplæring

Telemark fylkeskommune støtter forslaget til lovendring som opphever kravet om at retten til videregående opplæring må tas ut innenfor en sammenhengende periode på fem år.

Begrunnelse:

- Det er urimelig at ungdom som ikke har fullført videregående må vente til de er 25 år og får voksenrett før de kan fortsette opplæringen hvis fristen på fem år er overskredet.
- Det har vist seg svært vanskelig å praktisere bestemmelsen om at retten må tas ut innen en periode på fem år. Når det overordna målet er å sikre at flest mulig fullfører og består, er det sjeldent aktuelt å nekte elever utvida tid hvis de har mulighet til å fullføre.

Utfordringer ved fjerning av fristen på fem år:

- Bestemmelsen om at retten må tas ut innen fem år har bidratt til et visst trykk på elevene om ha framdrift i opplæringen. Dette trykket har vært positivt og bidrar til progresjon.
- Hvis ungdomsretten utvides inntil voksenretten slår inn, vil noe av det positive trykket bli borte for dem velger å slutte før 1. november eller som tar under 1/3 av fullt timetall. Disse bruker ikke av retten til tre års opplæring og kan med lovendringen fortsette uten tidsbegrensing. Dette kan føre til at flere vil gå unødvendig lenge i skolen. Det er en ulempe for den enkelte og medfører ekstra kostnader for fylkeskommunene.

Telemark fylkeskommune støtter forslaget om at elevene skal ha rett til bare ett omvalg.

Begrunnelse:

- Begrensning til bare ett omvalg er helt nødvendig hvis fristen på fem år til å fullføre blir opphevet. Uten begrensning til ett omvalg vil elever kunne fortsette i urimelig lang tid for å fullføre. Dette er uheldig for den enkelte og gir ekstra kostnader for fylkeskommunen.

Viktig tillegg:

- Telemark fylkeskommune mener begrensningen til bare ett omvalg bør gjelde hele utdanningsløpet i videregående, også videregående opplæring for voksne.
- Hvis elever ikke fullfører som ungdommer og dermed får rett som voksne etter § 4A-3, må det være et krav at de som voksne må fullføre det de har begynt på i ungdomsopplæring. Dette må gjelde dersom de allerede har gjort et omvalg. Hvis de ikke har gjort omvalg i perioden med ungdomsrett, kan de gjøre ett omvalg som voksne.
- Uten denne begrensningen, vil deltakere i voksenopplæringa kunne gjøre et ubegrensa antall omvalg og ha rett til å fullføre.

Økonomiske konsekvenser:

Telemark fylkeskommune mener at direkte overgang fra ungdomsrett til voksenrett vil gi økte kostnader. Ved å fjerne kravet om å fullføre innen fem år, vil det positive trykket for progresjon bli redusert. Det er sannsynlig at flere vil avbryte før 1. november når de ikke risikerer å bli stoppet av femårsfristen. Dette gir fylkeskommunene ekstra kostnader. Det er i stor grad antall elever og grupper ved skolestart og ved telletidspunkt 1. oktober som avgjør kostandene. Elever som slutter før 1. november bruker ikke av retten, men opptar en skoleplass og gir samme kostnader for fylkeskommunene som elever som fullfører hele skoleåret. I tillegg til undervisningskostnader knytta til en skoleplass, vil elever som slutter før 1. november få busskort og i en del tilfeller også støtte fra lånekassa. Når femårsfristen blir fjerna, vil de kunne fortsette å slutte før 1. november så lenge de ønsker. Mange tiltak blir satt inn for å redusere problemet, men det vil i alle tilfeller gi fylkeskommunene ekstra kostnader.

Hvis elevene skal kunne gjøre omvalg tilbake til nytt utdanningsprogram på Vg1 når som helst i utdanningsløpet og med rett til å fullføre, vil flere bruke lengre tid for å fullføre opplæringen.

Alle de foreslåtte lovendringene vil gi fylkeskommunene økte kostander og rammetilskuddet bør økes for å sikre videreføring av ressursgrunnlaget for videregående opplæring.

Vedlegg: Høringssvar fra Telemark fylkeskommune.pdf (330,44 KB)

Høringsvar fra Telemark fylkeskommune

Forslag til endring av opplæringsloven som gir utvidet rett til opplæring for ungdom og for voksne som har fullført videregående opplæring i utlandet

---

Rett til videregående opplæring for de som har fullført videregående opplæring i utlandet, men som ikke får denne godkjent i Norge

Telemark fylkeskommune støtter forslaget som gir rett til videregående opplæring for de som har fullført videregående opplæring i utlandet, men som ikke får denne godkjent i Norge.

Begrunnelse:

- Det er urimelig at noen hverken får godkjent utdanningen de har fra utlandet eller får mulighet til å skaffe seg det de mangler for å få den godkjent. Godkjent videregående opplæring er avgjørende for å komme i arbeid eller videre til høyere utdanning. Loven bør derfor endres slik at alle som kommer til landet kan oppnå godkjent yrkeskompetanse eller studiekompetanse.

Telemark fylkeskommunen mener unge under 25 år som får rett etter den foreslått lovendringen bør få retten knyttet til opplæringslovens § 4A-3.

Begrunnelse:

- Ved å gi rett etter § 4A-3 også til unge under 25 år, kan de som kommer med utdanning fra utlandet avgrense opplæringa til det de faktisk mangler. Den enkelte kandidat vil spare tid, og fylkeskommunen vil spare kostnader, hvis retten knyttes til voksenretten og ikke til ungdomsretten.
- Generelt vil rettighetene de unge mister ved å få rett som voksne oppveies av fordelene de får ved å kunne bare supplere med det de mangler.
- I tilfeller hvor unge søker mangler mye for å få godkjent fag- eller studiekompetanse, kan det være aktuelt å tilby full ungdomsopplæring. Dette er det åpning for sjøl hovedregelen er inntak etter § 4A-3.

Økonomiske konsekvenser:

Telemark fylkeskommune mener at den foreslåtte økningen i rammetilskuddet til fylkeskommunene ikke er tilstrekkelig til å dekke de ekstra kostnadene som følger av lovendringen. Det er særlig kostnadene til kartlegging og individuell tilrettelegging vi mener er undervurdert.

Direkte overgang mellom ungdomsretten og voksenretten til videregående opplæring

Telemark fylkeskommune støtter forslaget til lovendring som opphever kravet om at retten til videregående opplæring må tas ut innenfor en sammenhengende periode på fem år.

Begrunnelse:

- Det er urimelig at ungdom som ikke har fullført videregående må vente til de er 25 år og får voksenrett før de kan fortsette opplæringen hvis fristen på fem år er overskredet.
- Det har vist seg svært vanskelig å praktisere bestemmelsen om at retten må tas ut innen en periode på fem år. Når det overordna målet er å sikre at flest mulig fullfører og består, er det sjeldent aktuelt å nekte elever utvida tid hvis de har mulighet til å fullføre.

Utfordringer ved fjerning av fristen på fem år:

- Bestemmelsen om at retten må tas ut innen fem år har bidratt til et visst trykk på elevene om ha framdrift i opplæringen. Dette trykket har vært positivt og bidrar til progresjon.
- Hvis ungdomsretten utvides inntil voksenretten slår inn, vil noe av det positive trykket bli borte for dem velger å slutte før 1. november eller som tar under 1/3 av fullt timetall. Disse bruker ikke av retten til tre års opplæring og kan med lovendringen fortsette uten tidsbegrensning. Dette kan føre til at flere vil gå unødvendig lenge i skolen. Det er en ulempe for den enkelte og medfører ekstra kostnader for fylkeskommunene.

Telemark fylkeskommune støtter forslaget om at elevene skal ha rett til bare ett omvalg.

Begrunnelse:

- Begrensning til bare ett omvalg er helt nødvendig hvis fristen på fem år til å fullføre blir opphevet. Uten begrensning til ett omvalg vil elever kunne fortsette i urimelig lang tid for å fullføre. Dette er uheldig for den enkelte og gir ekstra kostnader for fylkeskommunen.

Viktig tillegg:

- Telemark fylkeskommune mener begrensningen til bare ett omvalg bør gjelde hele utdanningsløpet i videregående, også videregående opplæring for voksne.
- Hvis elever ikke fullfører som ungdommer og dermed får rett som voksne etter § 4A-3, må det være et krav at de som voksne må fullføre det de har begynt på i ungdomsopplæring. Dette må gjelde dersom de allerede har gjort et omvalg. Hvis de ikke har gjort omvalg i perioden med ungdomsrett, kan de gjøre ett omvalg som voksne.
- Uten denne begrensningen, vil deltakere i voksenopplæringa kunne gjøre et ubegrensa antall omvalg og ha rett til å fullføre.

Økonomiske konsekvenser:

Telemark fylkeskommune mener at direkte overgang fra ungdomsrett til voksenrett vil gi økte kostnader. Ved å fjerne kravet om å fullføre innen fem år, vil det positive trykket for progresjon bli redusert. Det er sannsynlig at flere vil avbryte før 1. november når de ikke risikerer å bli stoppet av femårsfristen. Dette gir fylkeskommunene ekstra kostnader. Det er i stor grad antall elever og grupper ved skolestart og ved telletidspunkt 1. oktober som avgjør kostandene. Elever som slutter før 1. november bruker ikke av retten, men opptar en skoleplass og gir samme kostnader for fylkeskommunene som elever som fullfører hele skoleåret. I tillegg til undervisningskostnader knytta til en skoleplass, vil elever som slutter før 1. november få busskort og i en del tilfeller også støtte fra lånekassa. Når femårsfristen blir fjerna, vil de kunne fortsette å slutte før 1. november så lenge de ønsker. Mange tiltak blir satt inn for å redusere problemet, men det vil i alle tilfeller gi fylkeskommunene ekstra kostnader.

Hvis elevene skal kunne gjøre omvalg tilbake til nytt utdanningsprogram på Vg1 når som helst i utdanningsløpet og med rett til å fullføre, vil flere bruke lengre tid for å fullføre opplæringen.

Alle de foreslåtte lovendringene vil gi fylkeskommunene økte kostnader og rammetilskuddet bør økes for å sikre videreføring av ressursgrunnlaget for videregående opplæring.

Fra: Jan Gullik Sørbø <jan.sorbo@t-fk.no>
Sendt: 15. desember 2016 13:40
Til: Postmottak KD
Emne: Høring om endring av opplæringsloven

Fra:
Telemark fylkeskommune
v/Jan Gullik Sørbø

Gjelder:

Høring om endringer i opplæringsloven – Direkte overgang i retten til videregående opplæring og rett til videregående opplæring for de med slik opplæring fra utlandet

Saksnummer: 16/7829

Jeg sendte nettopp inn høringssvar fra Telemark fylkeskommune i saken om *Direkte overgang i retten til videregående opplæring og rett til videregående opplæring for de med slik opplæring fra utlandet*. I Telemark skal alltid høringssvar behandles politisk, men hovedutvalget har møte først etter at høringsfristen har gått ut.

Det skulle derfor stått i høringssvaret:

Det tas forbehold om endringer i høringssvaret etter politiske behandling 09.02.2017.

Jeg håper dette forbeholdet kan legges ved høringssvaret jeg nettopp sendte (15.12.2016).

Med vennlig hilsen

Jan Gullik Sørbø

Rådgiver / Avdeling videregående opplæring

T: 35917093 / M: +4790891669

www.telemark.no / [facebook](#)

☐ Kan ikke vise det kobbede bildet. Filer kan være flyttet, ha fått nytt navn eller være slettet. Kontroller at koblingen peker til riktig fil og plassering.